

RECIT

Deus ar Maleuriou arruet en départamant ar Var

EN DRO DA SANT-ÉTIENNE

OCCASIONET GANT AN ORACH

AR 14 HAC AR 15 A VIS EVEN DREMENET

Jesus, ma Salver adorabl,
Obtenet d'ho pec'her ingrat
Ar sclerijen da discleria
D'ar Vretonet dre ar vro-ma.

Speret-Santel deus en env,
Gret din esplican heb dale
Ar suit dimeus ar maleuriou
Hac an dans deus ar miraciou.

Quement-mâ so bet arruet
En departamant Var hanvet,
Dre deluch dour ha curuno,
Hervez ma raport ar c'helo.

Ma speret so epouvantet
Ha ma memoar so troublet
O tonet da sonjal esplican
Eur malheur an effroyaplan.

- Un ilis hanvet Sant-Germain,
Un templ santel d'ar gristenien
Gant ar e huruno attaquet,
Etre ma voat en ofern bred.

Habitantet leis an ilis
A voa o assistan en offiç ;
Den neus gallet sortian ;
Oll o deus renquet perissan

- An douar a deu da grenan
Hac a ra d'an ilis coean
Var gein quemend a voa enni,
En eur momet, d'ho ecrasin.

O ma Jesus ! tristan malheur !
Dre eur merç dimeus ho colen
Perisset tud en ofern bred
- Heb ma so hini sortiet.

Totaliset gand tud savant,
Var ar bord ar pevarzec cant
A voa en ilis biniguet,
- Hac a zo devet ha beuet.

Nebetoc'h evit eur card-heur
Goude ma voa fin d'ar malheur,
En plaç an ilis so cavet
- Eur stang hir ha ledan meurbet.

Flotañç ar gaeran batimant
So cavet a donder er stang ;
A c'hoas e lavar ar scritur
Ne dap quet ar fonç ar mesur.

Pedomb Doue ar vir galon
Da accordin deze pardon
Ha d'ho laqat oll da repos
Er gloar demeus ar barados.

An outro Richard, deus e di,
- Dious e tud o quimiadi,
A guemeras e diare
Da vont da ober eun dro chasse.

Pa voa et dec pas dioute,
E return en dro adare,
Hac a lavar n'eur guir cren
Adieu, ma zad evit biquen.

An itron, o clevet anezan,
A commançs da hirvoudan :
Perac, ma bried, emezi,
E teut cren d'ho abaadoni.

Evel ma hantre er c'hoat bras,
An dour varnezan a deuas,
Hac en em retir heb appel
E appu, er span eur roc'hel.

Assambles gant an dour co aran
E commanç un tan violant,
An tempest hac ar curuno
Quen o sonje a voa maro.

Pardon, ma Doue. emezan,
Aman e renquan perissan,
Eb gallout en em repuñ
Ha bean cals a vado din.

En eur sevel var eur garrec,
E neus bet apercevet
An tan coet dious an evo
Var e noblañç hac e vado.

O pebes desolation
A entreas en e galon
Guelet consommi e vado
E vreg hac e vugaligo !

An itron, o velet an amzer,
A suppias prest e mevel
Da voned da glasq he bried,
Mar guie pellec'h e voa eet.

Evel ma c'hantre er coat bras,
Souden gantan e erruas,
- E appu a span eur roc'hel
Hac e disposet da vervel.

Sevet, ma mest paour : emezan,
E oc'h var ar poent da berissan
Gant Doue e eo preserret
Ho vugale hac ho bried.

Respont a eure d'e vevel,
E lezel eno da vervel,
Pa oa consommet e vado,
E vreg hac e vugaligo.

Renquout a ra touet dezan
Quen men deus credet anezan,
E voa preserret gant Doue
E bried hac e vugale.

Gant cals a boan hac a gourrach
E teujont er mæs ar c'hoat bras
En dour betec o diou gazel,
An otro-man hac e vevel.

An otro so n'em vuestet
Dre eur mirac'h e vo rentet
E quichen gruo a vezen
Nevoa e tud evit souten.

Pa voa gant e tud o barlant,
E teu var e lerc'h un torant.
Hac a vezena voa ennan
Neus groet dezan perissan.

Chetu i chomet intanves
- Ha hi leun a tristedigues,
Er vocen gant e zri buguel
Hac i disposet da vervei,

Pa eo bet bolante Doue,
E eo et an dour ac'hane,
Hac in sicouret da disquen
Gant Doue hon mest souveren.

C'hoec'h heur ha tregont a amzer
In bet er voezen en mizer
Da soulagin ho c'halono
N'ho doa nemert an delio

Ar mest a commande er forgeo
An otro Sevenie hano,
A voa attaquet gant an dour,
Eb gallout dont da n'em sicour.

Prozterni a ran dan daolin
Da suppian hon Mest divin,
Hac hon Mam santel ar Verc'hes
Da vezan e avocades

Mar sovetean ma bue,
Ha ma ouvrierien a me,
Me a savo enn ti a c'haeran
- Evit ar pevien er vro-man.

E nebetoc'h evit pemp minuten
Eo beuzet e ouvrierien.
Ar forgeo, varc'hadoures,
Tout int perisset assambles.

Henor d'an otro Seveni,
Var an douar ha melodi,
Ha pa hei divar ar bed-man,
Ar barados da jouissan.

Brest 8 aout 1885

RECIT

COMPOSET A NEVEZ

VAR UN TOL VAILLANTIS

ERRUET A DOST DA PARIS

AN 3 A VIS MEURS DREMENET

22/22

Var eun ton nevez

Me o ped assistantet da clevet recitan
Ma-unan hon estonet dimeus a guemen-man,
Ar pez a so arruet var ar c'hopi gallec,
- Mar gallan gout ar feçon d'ho zrei en brezonnec.

Mes, qnent avanç davantach, e c'houllan sclerijen
Digant ar Speret-Santel da riman pen-da-ben
Quement guir a so scrivet var ar c'hopi gallec,
Ha d'ho esplican facil d'an oll en brezonnec.

Ur vreg yaouanc magueres, o trietreñ a Paris,
Aet e querc'bat ur buguel eus a dy ar bourc'his
Da gass ganti da vagan en toes he bugale,
- Evit zicour o zevel ha goñit bara dé.

Dre ur c'hoat a renc tremen o vont da gant ar guer
Hac eo bet attaquet, sivoas! gant ur voler,
- Hac en guisquet en bellec, o tont d'he-bonjouri :
Ar goad en e goziet a deu da remui.

« Bonjour, eme an den-man, erru oc'h, ma greg vad,
— Ha dec'hu pareillamant emei, a tro n'abbat ;
Sonet hon ous o goellet aman ho paseal,
- Rac ar c'hoad-man so brudet da vean un doull fall.

— Doue, eme al laer-man ; a breserv pep hini :
Me so aman o vale d'a neun disenoñ,
Hac e meus ma flijadur o c'hortos overnia ;
Da larat ma breuvial na deu den d'am zri bla. »

O qerzet en e c'hever en deus interrojet
Da c'houl a belec'h e teue ha pelec'h oa bet,
O voelet e voa ganti var e brec'h ur buguel,
Hac en guisquet ar c'haeran, casi evel eun all.

Goude eun deus goulonnet incontinant,
Ha ne devoa bet netra evit avançamant,
O quemeret ar buguel da zicour e soigni,
Da denna ar virione, ma galse, diganti.

Eus, emei, au tro n'abbat, arc'hant a meus touchet
Cant livr e meus recevet evit e quemeret,
Nemert ma meus ar greden e collin ma bu,
Quet mont emes ar c'hoat-man, an innoçant ha me.

— Na sonjet quet quement-se, emean, ma greg vad ;
Me a vo dec'h compagnon da vont er mæs ar c'hoad :
E zoc'h gant ar c'habiten, n'ho pezo droug ebet,
Nemert ma renque t rentan ar pez o c'heus touchet. »

A zindan e soutanen e tennas ur zabren
Hac e savas anezi ractal a us d'he fenn :
Hac e c'houlenas ganti ar yalc'h pe ar vue,
Ha laret dean pelec'h en deus laquet ane.

« Plasset a meus aneze eun dro d'ann innoçant ;
Goel eo ganen ma bue evit aour hac arc'hant,
- Caët a ret aneze o tont d'e zispaca,
Ha lest ma bue ganen hac e hini gantan. »

Cregui a ra er buguel en ur memes instant,
Evit dont d'e zispacan da guemer an arc'hant
Dre permission Doue e tapas ar zabren,
Ha gant eun tol, dre vonheur, en deus raunet e benn -

Hep m'en deus bet an amzer da guemer an arc'hant,
E renquas mervel eno er plaç subitamant.
Hag ar vreg, hag ar buguel dre viracl zo rentet
Voar an hent bras pareabl, ep m'ho deus droug ebet.

Tri gendarm a erruas hac o deus goulennet,
O veled ar goad dionti, petra oa arroet,
Hac en deveus ispliquet diraze pen-da-ben
En devoa lazet ar mestr dimeus ar volerien.

« Dont a reet ganemp-ni, emeze, var o quis, —
Evit ma elfomp goelet ar merq ho vaillantis. »
Pa oue fouillet an den-man, eo e armo cavet.
Diou bistolen a daou den, ur sabren, ur sifflet.

P'ho devoa gret ho ingal hac ho procès-verbal,
Unan demeus ar gendarm a c'hoez enni ractal,
Hac en em rentas pevar deus e gamarado
Da velet o c'habiten var an douar maro

Pa veljont an abijo e fellas d'he tec'hel :
Eu um rent a renqont pe deuan da vervel,
Ha lezel ho garroti hac ho c'has d'ar prison :
En Paris e recevont ho c'hondanation.

970

c/2